

İnsan Hakları Durum Tespiti Düzenlemeleri: *Almanya* ve *Fransa*

Av. Dr. Pınar Kara

TÜSİAD Yeni Nesil Sanayi Çalışma Grubu ve Küresel Tedarik Zincirleri Grubu
Tedarik Zincirleri Çalıştayı

28 Haziran 2024

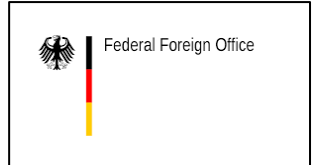
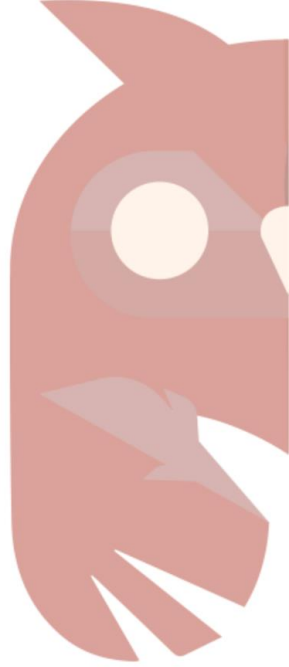

Minerva BHR

İş dünyası ve insan hakları alanındaki yasal gelişmelerin devam ettiği bir konjonktürde kurulan ve Türkiye’de iş dünyası ve insan hakları alanını ana odağı yapan Minerva BHR;

- sorumlu işletme davranışını teşvik etme, şirketlerin insan haklarına saygı sorumluluğunu ve hesap verebilirliğini savunmayı amaçlamakta, ve
- özellikle küresel değer zincirlerinde **çok uluslu şirketlerin ve tedarikçilerinin ticari faaliyetlerinden kaynaklanan insan hakları ihlallerini** önlemek, azaltmak veya çözmek için çalışmaktadır.

Minerva, tüm kamu, özel ve sivil aktörler arasında bir diyalog kurarken; uygulanabilir, elverişli ve pratik çözümler geliştirmek ve uygulamak için tüm paydaşlarla birlikte çalışmayı amaçlamaktadır.

İnsan Hakları Durum Tespiti Yasa Çalışmaları

**Fransa: Kurumsal Özen Yükümlülüğü
Hakkında Kanun - 2017**

**Almanya: Tedarik Zincirlerinde Durum
Tespiti Yasası - 2023**

**- Çocuk işçiliği Durum Tespiti Kanunu
- Taslak İnsan Hakları Durum Tespiti
Kanunu**

**İsviçre: Finansal Olmayan Raporlama ve
İnsan Hakları Durum Tespiti
Konusunda Düzenlemeler**

**Norveç: Şeffaflık, İnsan Hakları ve İnsan
Onuruna Yakışır Çalışma Koşulları
Hakkında Kanun - 2022**

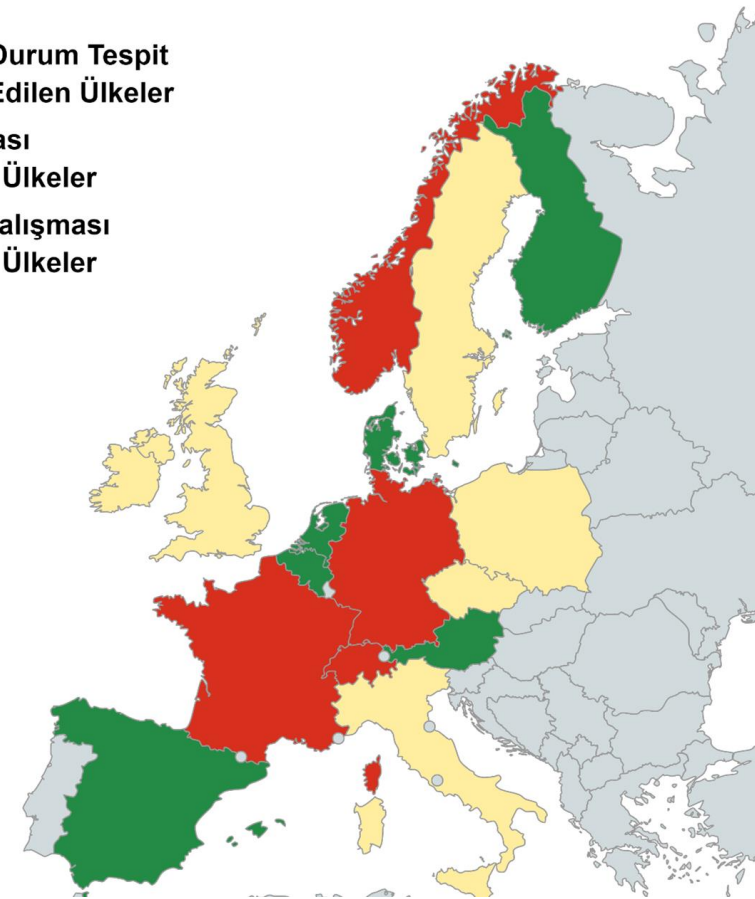
**İnsan Hakları Durum Tespit
Yasası Kabul Edilen Ülkeler**

**Meclis Çalışması
Aşamasındaki Ülkeler**

**Sivil Toplum Çalışması
Aşamasındaki Ülkeler**

Kurumsal Özen Sorumluluğu Hakkında Kanun

Kişisel Kapsam

- Fransa'da bulunan doğrudan ve dolaylı bağlı şirketleri de dahil olmak üzere en az 5.000 çalışanı, veya
- Fransa içinde ya da dışında doğrudan ve dolaylı bağlı şirketleri de dahil olmak üzere en az 10.000 çalışanı olan şirketler

Kaç şirket Kanun kapsamında?
Senato: 146-243
Sivil toplum (2020): 265 (72'si plan yayınlamadı)

Tedarik Zincirlerinde Durum Tespiti Yasası

- Merkezi veya şubesi Almanya'da bulunan ve:
- 2023 yılından itibaren 3.000+ çalışanı (900 şirket)
 - 2024 yılından itibaren 1.000+ çalışanı olan şirketler (4.800 şirket)

Avrupa Birliği Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD)

- 1000'den fazla çalışan & dünya çapında 450 milyon Euro'nun üzerinde cirosu olan AB şirketleri
- AB'deki net cirosu 450 milyon Euro'dan fazla olan AB dışı şirketler
- AB'deki telif hakkı ücretleri 22,5 milyon Euro'nun üzerinde olan franchising ve lisans sözleşmelerinin tarafı olan şirketler

Kurumsal Özen Sorumluluğu Hakkında Kanun

Tedarik Zincirlerinde Durum Tespiti Yasası

Avrupa Birliği Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD)

Maddi Kapsam

- Şirketlerin kendi faaliyetleri
- Şirketlerin bağlı şirketlerinin faaliyetleri (doğrudan ve dolaylı)
- Şirketlerin “düzenli bir ticari ilişki” içinde bulundukları iş ortaklarının (alt yüklenici ve tedarikçiler) faaliyetleri

- İşletmenin kendi faaliyetleri
- Grup şirket faaliyetleri
- Doğrudan tedarikçi faaliyetleri

Dolaylı tedarikçiler: “Doğrulanmış bilgiye dayalı” risk analizi

- Şirketin kendi faaliyetleri
- Bağlı şirketlerin faaliyetleri
- “Faaliyet zincirindeki” iş ortakları tarafından yürütülen faaliyetler

Kurumsal Özen Sorumluluğu Hakkında Kanun

Tedarik Zincirlerinde Durum Tespiti Yasası

Avrupa Birliği Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD)

Yükümlülükler

- İnsan hakları risklerinin tespiti, haritalandırması ve önceliklendirilmesi
- Düzenli olarak kapsamdaki faaliyetler çerçevesinde değerlendirme
- Yıllık bir ihtiyat planı hazırlama, uygulama ve kamuya açıklama
- Önleme/hafifletme/telafi mekanizmaları
- Şikayet ve izleme mekanizmaları

- Risk yönetim sistemi kurma
- İşletme içerisindeki risk yönetimini izlemekten sorumlu kişi veya kişileri görevlendirme
- İnsan hakları ve çevresel risklerin tespiti
- Önlem/telafi edici çözümler getirme
- Politika beyanı yayınlanma
- Şikayet mekanizması oluşturma
- Raporlama

- Rehber İlkeler temelinde HRDD
- * Yalnızca tüm Üye Devletler tarafından onaylanan belgelerde ele alınan insan haklarının suistimali veya kusur esasına dayalı analiz

Kurumsal Özen Sorumluluğu Hakkında Kanun

Tedarik Zincirlerinde Durum Tespiti Yasası

Avrupa Birliği Kurumsal Sürdürülebilirlik Durum Tespiti Direktifi (CSDDD)

Yaptırımlar

- Eda davası
- Adli para cezası
- Özel hukuk sorumluluğu

- İdari para cezası
- Yıllık global ciro üzerinden para cezası
- 3 yıla kadar kamu ihalelerinden men
- Toplu dava imkanı
- İdari denetim otoritesi: BAFA

- İdari para cezası
- Özel hukuk sorumluluğu
- İdari denetim otoriteleri: Üye Devletler

Fransa: Kurumsal Özen Sorumluluğu Hakkında Kanun

Yves Rocher case in Turkey

For justice beyond borders

Yves Rocher - Koşan Kozmetik davası: Mart 2022 - derdest

Davacılar: Petrol-İş, eski çalışanlar ve Fransız STK'lar

İddia:

- Yves Rocher'nin 51% iştiraki Koşan Kozmetik'in Gebze fabrikasında 132 çalışanın Petrol-İş Sendikası'na katılmalarının ardından işten çıkarıldığı,
- Bu riskin öngörülmemesi ve ihtiyat planında yayınlanmamasının Yves Rocher'nin özen sorumluluğunu ihlalini teşkil ettiği

Savunma:

- İşten çıkarılan çalışanların Türkiye'de tazminat aldığı

Güncel durum:

- Kasım 2023'da 47 yeni işçi daha davaya katıldı.
- İlk duruşma: 4 Temmuz 2024
- Yves Rocher 2022 ihtiyat planında bu konuya atıf yok.

LkSG: İdari Denetim Otoritesi - BAFA

- Kanun kapsamında yapılan 436 soruşturma ve 38 şikayet bulunuyor
- İlk raporlama yükümlülüğü (2023 ve 2024'e dair) 2025 yılına ertelendi.

 Bundesagentur für Arbeit

Language: English

Themis English

Do you have questions about the complaints procedure? Our digital assistant will be happy to help you. Please note that we use the automatic translation service of DeepL and that in rare cases inaccurate translations may occur. The texts you submit and their translations will not be stored by DeepL. If you have any specific questions that you feel are inaccurately answered, please feel free to use the [contact form](#). What can I do for you?

File a complaint

Here you have the possibility to file a complaint.

The complaint can also be submitted anonymously. However, in this case we cannot give you any feedback on your complaint.

Information about yourself

Name of the organisation

Salutation Surname First name

E-Mail

Address

Street House number

Şikayet Edilen: Volkswagen, BMW, Mercedes-Benz
Sektör: Otomotiv
Konu: Kullanılan hammadde ve bileşenlerin Uygur Bölgesi'nde zorla çalıştırma koşulları altında çıkarıldığı ve üretildiği iddiası

Şikayet Edilen: Ikea ve Amazon
Sektör: Tekstil, Hazır Giyim, Konfeksiyon
Konu: Bangladesh Accord'un imzalanmaması ve Bangladeş'teki tedarikçilerle ilgili denetim ve iş sağlığı ve güvenliği eksiklikleri, sendikalaşma özgürlüğüne yönelik sınırlamalar

Şikayet Edilen: Rewe ve Edeka
Sektör: Tarım
Konu: Ekvador ve Kosta Rika'daki muz ve ananas plantasyonlarındaki zehirli pestisit kullanımı nedeniyle sağlık sorunları, sendikaların bastırılması, ayrımcılık, yaşam ücretine ulaşamama

Teşekkürler

minerva

business and human rights
iş dünyası ve insan hakları

www.minervabhr.org

team@minervabhr.org